

Številka: 6006-1/2018-2

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE BELOKRANJSKEGA ODREDA SEMIČ

KAZALO

1 VIZIJA ŠOLE.....	3
2 TEMELJNE VREDNOTE	3
3 VZGOJNA NAČELA ŠOLE	3
4 VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	4
4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti	4
4.2 Svetovanje in usmerjanje.....	5
4.3 Restitucija in šolska mediacija	5
4.4 Vzgojni postopki in ukrepi.....	5
5 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI	6
6 VKLJUČEVANJE STARŠEV V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA	7

UVOD

Z vzgojnim načrtom določamo načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli (2. člen Zakona o osnovni šoli) ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja.

Oblikovali so ga strokovni delavci šole v sodelovanju s starši in učenci.

1 VIZIJA ŠOLE

Delovanje naše šole poteka v skladu z našo vizijo, ki se glasi:

»Izobrazba in vzgoja naj bosta temelj, drugačnost naj bo vodilo, rešen problem zadovoljstvo.«

2 TEMELJNE VREDNOTE

Temeljne vrednote, na katerih temelji vzgojni načrt šole, so vrednote, ki so skupne tako delavcem kot staršem in učencem naše šole.

VREDNOTE, ki smo jih tako učenci in delavci šole najpogosteje izpostavili, so:

SPOŠTOVANJE,
ODGOVORNOST,
ZNANJE,
ZDRAVJE in
STRPNOST.

3 VZGOJNA NAČELA ŠOLE

Delovali bomo po spodaj zapisanih načelih.

- Načelo zagotavljanja optimalnega učnega in vzgojnega procesa.
- Načelo sodelovanja, strpnosti in razvijanja pozitivne samopodobe.
- Načelo zaupanja, dogovarjanja, usklajenega medsebojnega delovanja.
- Načelo individualizacije posameznega učenca/učenke.
- Načelo omogočanja razvoja ustvarjalnega kritičnega mišljenja, presojanja in oblikovanja samostojnih odločitev.
- Načelo priznavanja učiteljeve avtonomnosti in kompetentnosti.
- Načelo pedagoškega miru, ki omogoča, da bo naše delo potekalo kvalitetno in strokovno.
- Načelo varnosti šolskega prostora.
- Načelo solidarnosti in medsebojne pomoči.
- Načelo razvijanja in upoštevanja splošno sprejetih moralnih vrednot.
- Načelo spoštovanja žive in nežive narave ter ohranjanja naravne in kulturne dediščine.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Vzgojno delovanje poteka ves čas, pri vseh oblikah vzgojno-izobraževalnega dela.

Vzgojne dejavnosti šole temeljijo na načelih vzgojnega delovanja.

Šolsko okolje oblikujejo tako, da se vsi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa počutijo varne, sprejete (načelo zagotavljanja varnosti), da so pri šolskem delu motivirani, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in dejanja ter sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti. Temeljne pravice, kot npr. pravica do spoštovanja in pravične obravnave, pravica do kakovostnega poučevanja in s tem povezanega dobrega znanja ..., nosijo s sabo tudi korelativne dolžnosti, ki jih je potrebno upoštevati (načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil). Za doseg optimalnega razvoja otroka je potrebno odkrivanje, spoštovanje in razvijanje individualnih lastnosti posameznika, zato upoštevamo načelo individualizacije, ki strokovnim delavcem dopušča avtonomijo pri vzgojnem delovanju.

Temeljno načelo vzgojnega delovanja je zgled (načelo osebnega zgleda).

Zaposleni dajejo učencem s svojim ravnanjem zgled, zato so dolžni dosledno ravnati v skladu s tem vzgojnim načrtom.

Starši imajo največji vpliv na učence, zato je tudi njihova odgovornost pri dajanju zgledov otrokom največja. Starši nosijo pomemben delež za otrokov razvoj in napredek, zato je pričakovano, da sodelujejo pri uresničevanju vzgojnega načrta (načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev).

Pri vzgojnem delovanju je potreben medsebojni spoštljiv odnos – tako učencev do drugih otrok, staršev in delavcev šole, kot delavcev šole do sodelavcev, otrok in staršev ter nenazadnje spoštljiv odnos staršev do svojih otrok, drugih otrok in delavcev šole (načelo vzajemnega spoštovanja).

4.1 PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Veliko pozornosti namenjamo razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov. Spodbujamo razumevanje, da smo ob siceršnji odgovornosti zase odgovorni tudi za druge, da pomagamo šibkim in posameznikom v težavah. Spodbujamo medvrstniško pomoč in solidarnost v konkretnih šolskih situacijah. Učence navajamo na strpnost, nenasilno reševanje konfliktov ter jim privzgajamo spoštljiv odnos do drugih. Navajamo jih na zdrav način življenja.

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, posebno pozornost namenjamo oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime vsakega posameznega oddelka. Vsaka oddelčna skupnost sprejme pravila oddelka, ki izhajajo iz pravil šolskega reda in ki spodbujajo medsebojno povezanost in sodelovanje, gradijo na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti. Nagradujemo in poudarjamo zgledno vedenje učencev, zato vodimo pogovore o takem vedenju.

Izvajamo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše, lokalno skupnost in skrbijo za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.

Prizadevamo si za takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov.

Cilji proaktivnih in preventivnih dejavnosti ter dejavnosti, ki zagotavljajo doseg navedenih ciljev, so navedeni v preglednici, ki je del letnega delovnega načrta šole.

4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti. Usmerjanje in svetovanje sta strokovni dejavnosti šole in lahko potekata v času pouka ali izven njega.

Svetovanje in usmerjanje se izvajata s cilji, da učenci:

- oblikujejo lastne cilje in načine uresničevanja,
- učinkovito organizirajo svoje šolsko delo v šoli in doma,
- spremljajo svoje delo in uspešnost,
- razmišljajo, presojaajo in vrednotijo svoje vedenje in ravnanje drugih,
- prevzemajo odgovornost za svoje ravnanje,
- se znajo vživeti v ravnanje drugih,
- razumejo razloge in posledice neprimerne vedenja,
- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte,
- znajo ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije, apatičnost ... in razvijajo pozitivno samopodobo.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah, ki so specializirane za nudenje psiho-socialne pomoči.

4.3 RESTITUCIJA IN ŠOLSKA MEDIACIJA

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo sebi, drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi. Slednji so smiselno povezani s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo ter odvisni od individualnih in značajskih lastnosti učenca. Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo premišljenih ali nepremišljenih dejanj.

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo, kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala strankam v sporu. V mediaciji prevzameta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta.

4.4 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so usmerjeni strokovno-pedagoški postopki, ki zadevajo ponavljajoče se pogostejše kršitve pravil. Uporabljajo se v primeru, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali zaradi različnih razlogov tega ni sposoben. Vzgojni ukrepi pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje in ga naučiti sprejemati odgovornosti za svoje vedenje.

Učencu se lahko po presoji strokovnega delavca dodeli/izreče vzgojni opomin že ob prvi hujši kršitvi.

Vzgojni postopek omogoča učencu soočenje z napako, pripomore k uvidu vzroka za lastno ravnanje in je priložnost za učenje, napredek in spremembo. Omogoča, da učenec napako popravi.

Vzgojni postopek (razgovor) vodi učitelj, razrednik, ali svetovalna delavka. Pogovori se zapišejo, realizacijo dogovorov spremlja oseba, ki je razgovor vodila, ali razrednik.

Podrobnejša ureditev vzgojnih postopkov in ukrepov za preprečevanje kršitev je opredeljena v Pravilih šolskega reda Osnovne šole Belokranjskega odreda Semič.

5 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI

Da bi lahko skupaj enotno delovali pri vzgoji otrok, je nujno redno in kvalitetno sodelovanje šole in staršev. Starši podpirajo učitelja pri delu z otroki. V primeru kakršnih koli težav starši upoštevajo načelo postopnosti reševanja problemov, in sicer:

učenec – učitelj,
učenec – učitelj – razrednik,
učenec – starši – učitelj – razrednik,
učenec – starši – učitelj – razrednik – šolska svetovalna služba,
učenec – starši – učitelj – razrednik – šolska svetovalna služba – ravnatelj.

S starši sodelujemo tako pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zanje izvajamo popoldanske govorilne ure, roditeljske sestanke, od oktobra dalje individualne dopoldanske govorilne ure, predavanja, delavnice, svet staršev, svet šole. Zaradi narave dela učitelja so vmesni prihodi staršev in pogovori v času, ko ima učitelj pouk oz. se nanj pripravlja, zelo moteči. Govorilne ure izven predvidenih terminov so možne le v primeru izjemnih situacij in po predhodnem naročenem terminu. Poleg običajnih oblik sodelovanja spodbujamo medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti (srečanja, predstave, praznovanja, akcije) v okviru oddelčnih skupnosti in v okviru šole kot celote, kjer so priložnosti za izmenjavo zamisli, idej, predlogov, znanja.

Strokovni delavci šole, učenci in starši vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole in akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvi škode ipd.

V ta namen šola obvešča starše na različne načine (telefonsko, preko elektronske pošte, osebne razgovora, pisno), odvisno od pomembnosti in nujnosti sporočila. V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na osebni razgovor. Od staršev učencev, ki izkazujejo težave na učnem/vzgojnem področju, se pričakuje redna udeležba na govorilnih urah.

Z namenom zagotavljanja varnosti od staršev pričakujemo:

- da nas sproti obveščajo o vseh pravno-relevantnih zadevah;
- če je njihov otrok vključen v podaljšano bivanje, nam morajo podati točne podatke o osebi, ki bo otroka prevzela. V primeru kakršnihkoli sprememb nas morajo o tem pisno obvestiti;
- da nam vnaprej pisno napovejo kakršnokoli odsotnost učenca od pouka (npr. odhod k zobozdravniku;
- v primeru, da otrok samovoljno zapusti šolo, zanj v tem času ne prevzemamo odgovornosti;
- starši imajo možnost podajanja ustnih ali pisnih pobud, vprašanj, predlogov in pripomb, nenazadnje tudi pohval;
- pri komunikaciji strokovnih delavcev šole in staršev pričakujemo spoštljiv odnos, saj je spoštovanje ena temeljnih vrednot našega vzgojnega načrta.

6 VKLJUČEVANJE STARŠEV V URESNIČEVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Starši sodelujejo pri pripravi in evalvaciji individualiziranega vzgojnega načrta v postopku vzgojnega ukrepanja.

Pri reševanju določenega problema so starši dolžni tedensko ali vsakodnevno sodelovati s strokovnimi delavci šole skladno z dogovorom.

Pri uresničevanju vzgojnega načrta šole so dolžni sodelovati vsi starši. V primeru, da bomo vsi iskali poti in prispevali znanje za rešitev problemov, bodo naša prizadevanja obrodila sadove.

Vzgojni načrt je svet zavoda na predlog ravnatelja, ki je pridobil mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev, sprejel dne 5. 4. 2018.

Vzgojni načrt se začne uporabljati z dnem 13. 4. 2018.

Matej Matkovič
predsednik Sveta šole